

25 august 2010

„Reabilitarea” reabilitării termice a clădirilor

Scrisoare de poziție

Având în vedere cerințele Directivei 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind performanța energetică a clădirilor;

În condițiile actuale în care efectele schimbărilor climatice sporesc atât ca frecvență cât și ca intensitate, fiind conștienți de urgența ce se impune în luarea măsurilor de eficiență energetică în clădiri, având în vedere că la nivelul Uniunii Europene consumul de energie din clădiri reprezintă 40% din total și tot atât din emisiile de gaze cu efect de seră produse;

Ținând cont de actuala criză economică și financiară care ar trebui să ne oblige să luăm măsuri mai eficiente și mai sustenabile pe termen mediu și lung;

Analizând situația actuală a legislației naționale în ceea ce privește reabilitarea termică a clădirilor și în mod special noua Ordonanță de Urgență a Guvernului OUG 69/2010 privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit cu finanțare prin credite bancare cu garanție guvernamentală;

Luând în considerare modul în care Guvernul României utilizează procedura OUG pe probleme de interes major prin evitarea dezbaterii parlamentare și fără a asigura o reală consultare cu alți actori interesați sau implicați în programele de reabilitare termică a clădirilor;

Asociația ALMA-RO solicită Guvernului României să întreprindă următoarele măsuri:

- să coreleze legislația în domeniul îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor cu cerințele legislației europene, prin transpunerea acesteia în literă și spirit;
- să asigure o reală dezbatere în Parlamentul României pe o problemă de interes public, cu termene asumate la nivel european, prin promovarea de proiecte de legi și nu prin apelarea la procedura ordonanțelor de urgență;
- să treacă la un nou program de măsuri numai după ce realizează împreună cu autoritățile publice locale, o evaluare în detaliu a programelor deja implementate privind reabilitarea termică a clădirilor. Este necesar ca evaluarea să evidențieze impactul asupra populației, raportul dintre investițiile făcute și economiile de cost cu energia pe durata de viață a clădirilor intrate în program, reducerile de emisii de gaze cu efect de seră rezultate, precum și o analiză comparativă a cheltuielilor pe unitatea de suprafață între localitățile implicate în program, ținând cont și de condițiile lor geo-climatice;
- să țină seama de recomandările Directivei 2010/31/UE în ceea ce privește măsurile legate de eficiența energetică și să instituie și să adapteze instrumentele financiare în consecință. Conform alin. (18) al directivei, *„printre aceste instrumente financiare la nivelul Uniunii se numără Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională, modificat pentru a permite investiții sporite în eficiență energetică în sectorul locuințelor;*

parteneriatul public-privat privind o inițiativă intitulată „Clădiri europene eficiente din punct de vedere energetic” pentru promovarea tehnologiilor ecologice și dezvoltarea unor sisteme și materiale eficiente din punct de vedere energetic în clădirile noi și în cele renovate; inițiativa CE și a Băncii Europene de Investiții (BEI), intitulată „Inițiativa UE de finanțare a energiei durabile”, care urmărește să permită, printre altele, investiții în eficiența energetică, și Fondul Marguerite al BEI: Fondul european 2020 pentru energie, schimbări climatice și infrastructură; Directiva 2009/47/CE a Consiliului din 5 mai 2009 de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește cotele reduse ale taxei pe valoarea adăugată (2); instrumentul din cadrul fondurilor structurale și de coeziune Jeremie (Resurse europene comune pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii); Facilitatea de finanțare pentru eficiență energetică; Programul-cadru pentru competitivitate și inovare, inclusiv Programul Energie inteligentă – Europa II, axat în mod specific pe înlăturarea barierelor de piață legate de eficiența energetică și energia din surse regenerabile, de exemplu prin intermediul facilității de asistență tehnică ELENA (Asistență europeană pentru energie locală); Convenția primarilor; Programul pentru spirit antreprenorial și inovare; Programul de sprijinire în materie de tehnologia informației și comunicării 2010 și Al Șaptelea Program-cadru pentru Cercetare. De asemenea, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare furnizează fonduri în scopul stimulării măsurilor referitoare la eficiența energetică.”;

- să dezvolte programe care să vizeze reabilitarea termică a instituțiilor publice astfel încât acestea să ofere un exemplu, conform Directivei 2010/31/UE (23) și (24);
- să clarifice oficial complementaritatea (dacă e cazul) dintre OUG 69/2010 privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit cu finanțare prin credite bancare cu garanție guvernamentală și un nou program de reabilitare termică a blocurilor de locuințe cu valabilitate extinsă după anul 2010;
- să consulte și să implice în mod adecvat autoritățile locale și regionale care joacă un rol important în punerea în aplicare a directivei.

În ceea ce privește nou adoptata OUG 69/2010 privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit cu finanțare prin credite bancare cu garanție guvernamentală, Asociația ALMA-RO atrage atenția Guvernului României asupra următoarelor aspecte:

- prezentul act normativ poate conduce la stoparea programului de reabilitare termică a clădirilor în lipsa altor stimulente financiare, deoarece durata estimată de recuperare a unei astfel de investiții este de 7 – 9 ani, iar situația economică instabilă cauzată în principal de criza economică, reprezintă un factor major de risc pentru orice cetățean. În condițiile date, chiar persoanele care ar avea în acest moment o situație financiară care să le permită inițierea unei astfel de investiții s-ar gândi dacă să intre într-un program de creditare pe 5 ani. În ceea ce privește proprietarii care își permit integral o astfel de investiție, aceștia nu vor apela la un astfel de program care să le impună proceduri birocratice de achiziții publice și de expertizare tehnică sau energetică a clădirilor etc.
- prevederea ca 90% dintre proprietarii unui bloc să fie de acord cu împrumutul pe care îl va face asociația de proprietari ca entitate juridică (art. 5 alin. 2), poate bloca orice sistem de creditare pentru astfel de locuințe având în vedere diversitatea situațiilor și veniturilor la nivelul locatarilor dintr-un bloc.

În consecință, noua OUG 69/2010 poate „omorî” programul de reabilitare termică, cu greu demarat.

Asociația ALMA-RO pune la dispoziția persoanelor, organizațiilor și instituțiilor interesate de acest subiect prin intermediul paginii sale de web: www.alma-ro.ngo.ro, broșura și pliantul „Clădirile eficiente energetic – primul pas spre reducerea semnificativă a emisiilor de gaze cu

efect de seră”, urmând să fie publicată o analiză a implementării programului de reabilitare termică a clădirilor implementat în România până în prezent. Documentele sus menționate sunt realizate în cadrul proiectului “Clădirile eficiente energetic – primul pas spre reducerea semnificativă a gazelor cu efect de seră în România” derulat de ALMA-RO și finanțat de Guvernele Islandei, principatului Liechtenstein și Norvegiei prin Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European (SEE) 2014 – 2009 – Fondul pentru Organizații Neguvernamentale, cerera de propuneri de proiecte 2009.

Pentru mai multe informații despre solicitările ALMA-RO și fundamentarea acestora, persoana de contact este Eliza Teodorescu, director executiv, eliza@alma-ro.ngo.ro, 0724 209 057.

Adrian Bădilă
Președinte